

«Mottakernavn»

«Adresse»

«Postnr» «Poststed»

«Kontakt»

Saksbehandler, innvalgstelefon

Marte Kari Huse, 62 55 10 76

Vedtak om grensejustering av kommunegrensen mellom Østre Toten og Vestre Toten kommuner

Vi viser til initiativ fra Ihle Idrettslag og Toten Historielag datert 12. februar 2022 om utredning av en grensejustering mellom Østre og Vestre Toten kommuner. Vi viser også til behandling av saken i planutvalget i Vestre Toten 27. juni 2022 og i kommunestyret i Østre Toten 14. september 2022. Begge kommunene støtter konklusjonen fra Statsforvalterens utredning om å justere grensen i tråd med forslaget fra initiativtakerne.

Vedtak

Statsforvalteren i Innlandet vedtar at kommunegrensen mellom kommunene Østre Toten og Vestre Toten blir justert i tråd med forslaget fra initiativtakerne.

Dette innebærer at grunneiendommen med gårds- og bruksnummer 166/13 overføres fra Østre Toten til Vestre Toten kommune. Ny kommunegrense vil da følge denne eiendommens østlige grense.

Det er behov for kvalitetsheving av den nye kommunegrensen. Kommunene må gjennomføre en oppmålingsforretning etter matrikkellovens § 17 om klarlegging av eksisterende grenser, slik at grensene er nøyaktige og klarlagt i tide til iverksettingstidspunktet.

Den nye kommunegrensen trer i kraft fra 1. mars 2024.

Vedtaket kan ikke påklages

Et vedtak om grenseendring er ikke et enkeltvedtak etter forvaltningsloven § 2 første ledd bokstav c, jf. Ot.prp. nr. 41 (2000-2001) punkt 5.1. Vedtaket er endelig og kan ikke påklages.

Bakgrunn

Statsforvalteren i Innlandet mottok 12. februar 2022 søknad fra Ihle Idrettslag og Toten Historielag om utredning av en grensejustering mellom Østre og Vestre Toten kommuner. Grensejusteringen gjelder grunneiendommen med gårds- og bruksnummer 166/13 i Østre Toten. Vedtak om justering av kommunegrensen innebærer at hele grunneiendommen overføres fra Østre Toten til Vestre Toten kommune.

E-postadresse:

sfinpost@statsforvalteren.no

Sikker melding:

www.statsforvalteren.no/melding

Postadresse:

Postboks 987

2604 Lillehammer

Besøksadresse:

Gudbrandsdalsvegen 186,

Lillehammer

Parkgata 36, Hamar

Telefon: 61 26 60 00

www.statsforvalteren.no/in

Org.nr. 974 761 645

Eiendommen har et samlet areal på 51,6 dekar, hvorav 29,9 dekar er produktiv skog. Resten er idrettsanlegg, bebyggelse og veg. Det er to bygg på eiendommen. Byggene er registrert som et landbruksbygg og en idrettsbygning. Det er et kulturminne registrert på eiendommen. Det er ingen innbyggere eller næringsdrivende som blir berørt ved en justering av kommunegrensen. Det er heller ingen tilgrensende boligeiendommer til det aktuelle arealet.

Toten historielag er grunneier for eiendommen. Toten historielag har sin øvrige eiendom i Vestre Toten kommune. Ihle idrettslag leier areal av Toten historielag. Arealet idrettslaget disponerer er i dag delt mellom de to nevnte kommunene. Bakgrunnen for initiativet er at idrettslaget og grunneieren oppfatter dagens kommunegrense som uhensiktsmessig.

Idrettslaget har forholdt seg til Vestre Toten kommune når det gjelder renovasjon, vann og avløp og andre forhold knyttet til idrettsanlegget. Det jobbes nå med å utbedre vann- og avløpsforholdene ved anlegget. I denne prosessen mener Idrettslaget at det er en stor ulempe å måtte forholde seg til to kommuner. At to kommuner må involveres, kompliserer prosesser og fremdrift når gjelder søknader og godkjenninger, og det kompliserer planer for videre drift og utvikling av området.

Initiativtakerne mener at den foreslåtte justeringen gir en mer naturlig og hensiktsmessig kommunegrense. Med denne grensejusteringen vil Toten historielag samle sine eiendommer i Vestre Toten kommune, og idrettslaget vil få samlet hele arealet idrettslaget disponerer i en og samme kommune.

Rettslig utgangspunkt

Det er Inndelingslova, lov 15. juni 2001 nr. 70 om fastsetjing og endring av kommune- og fylkesgrenser, som regulerer endring av kommunegrenser.

Kommunal- og moderniseringsdepartementet har myndighet til å fastsette og endre kommune- og fylkesgrenser. En grensejustering innebærer at et område blir flyttet fra en kommune til en annen, eller fra et fylke til et annet, jf. inndelingsloven § 3, 3. ledd. Det følger av inndelingsloven § 8 at blant annet innbyggere i kommunene saken gjelder, kan søke om at det settes i gang utredning av grensejustering.

Statsforvalteren kan gjøre vedtak i mindre saker om justering av kommunegrenser dersom det er enighet om en løsning. Denne myndigheten er delegert ved forskrift 10.03.2017 nr. 313 pkt. 2. Denne grensejusteringen anses som en liten sak da justeringen omhandler et lite areal og det ikke er innbyggere i det aktuelle området som berøres av grensejusteringen.

Statsforvalteren har utredet saken. Vårt vedtak bygger på en helhetlig vurdering av relevante momenter. Inndelingsloven gir ingen nærmere kriterier eller vilkår for Statsforvalterens vurdering. § 1 angir lovens formål og gir overordnede rammer for hva som skal legges til grunn. Etter inndelingsloven § 1 skal kommuneinndelingen skje "innanfor ramma av det nasjonale fellesskap", "sikre eit funksjonsdyktig lokalt folkestyre og ei effektiv lokalforvaltning" og "skape formålstenlege einingar som kan gi innbyggjarane og næringslivet tilfredstillande tenester og forvaltning". Videre framgår det at loven skal "byggje på prinsippet om lokal medverknad og initiativrett til grenseendringar". Statsforvalteren har rom for et vidt skjønn i vurderingen av om grensene skal endres eller ikke.

Statsforvalterens utredning og foreløpig konklusjon ble sendt på høring til de to berørte kommunene. Forslag til vedtak ble deretter sendt til Innlandet fylkeskommune og Kartverket.

Uttalelser fra kommunene

Vestre Toten kommune

Kommunen støttet en utredning av grensejusteringen. Statsforvalterens utredning og foreløpige konklusjon i saken ble behandlet i planutvalget i Vestre Toten 27. juni 2022. Planutvalget fattet følgende vedtak:

«Planutvalget i Vestre Toten kommune godkjenner Statsforvalterens utredning og anbefaling mhp. grensejustering mellom Østre Toten og Vestre Toten kommuner, for Grønlandssletta ved Stenberg»

Østre Toten kommune

Kommunen støttet en utredning av grensejusteringen. Statsforvalterens utredning og foreløpig konklusjon i saken ble behandlet i kommunestyret 14. september 2022. Kommunestyret fattet følgende vedtak:

«

1. Østre Toten kommunestyre har ingen merknader til en grensejustering av teigen 166/13, som avgis til Vestre Toten kommune
2. Østre Toten kommunestyre støtter utredningen fra Statsforvalteren, datert 07.06.22, og er enig i vurdering og konklusjonen»

Uttalelse fra Innlandet fylkeskommune

Innlandet fylkeskommune fikk 10. oktober 2022 Statsforvalterens forslag til vedtak på høring. I sin tilbakemelding viser fylkeskommunen til at deler av den berørte eiendommen inngår i et område hvor fylkeskommunen den 6. juni 2019 varslet oppstart av fredning av etter lov om kulturminner §§ 15 og 19. Formålet med fredningen er å bevare Stenberg gård, et godt bevart anlegg med en storhetstid fra ca. 1770 til 1856.

Grønland har siden 1832 vært forvaltet som en del av gården Stenberg, selv om den geografisk ligger i Østre Toten. En grensejustering vil medføre at den historisk viktige delen av eiendommen blir liggende i en kommune, noe som vil lette forvaltningen både av de kulturhistoriske verdiene og gjøre det enklere å forvalte eiendommen for eier, Toten historielag.

Fylkeskommunen kan ikke se at grensejusteringen vil ha negative konsekvenser verken for fredningssaken eller forvaltningen av de kulturhistoriske verdiene på Grønland og Stenberg.

Uttalelse fra Kartverket

Kartverket fikk 10. oktober 2022 Statsforvalterens forslag til vedtak på høring. Kartverket har ingen motforestillinger mot at det aktuelle arealet blir overført fra Østre Toten til Vestre Toten kommune. Justeringen vil, slik Kartverket ser det, skape en hensiktsmessig kommunegrense. Kartverket har forståelse for at det vil være enklere for både leier og grunneier av arealet å kunne forholde seg til bare en kommune i sin daglige drift.

Justeringen innebærer at hele eiendommen overføres til Vestre Toten, og kommunegrensa flyttes til den østlige eiendomsgrensa mot gårdsnummer 166, bruksnummer 1, i Østre Toten.

Matrikkelenheten vil få første ledige matrikkelnummer på gårds-/bruksnummer 24 i Vestre Toten ved ommatrikulering over kommunegrensa.

Grensene i dagens matrikkelkart er ikke oppmålte, men det aktuelle arealet inneholder ikke teiger som mangler matrikkelnummer og har ingen fiktive grenser. Grenseforløpet for ny kommunegrense er digitalisert fra strekkart på digitaliseringsbord med en nøyaktighet på +/- 2 meter. Kartverket mener det må bli holdt oppmålingsforretning etter matrikkellovens § 17 om klarlegging av eksisterende grenser, slik at grensene er nøyaktige og klarlagt i tide til iverksetningstidspunktet.

Hele grunneiendommen ønskes overført, ingen næringsinteresser eller innbyggere blir berørt. Det er heller ingen adresser knyttet til eiendommen. Under normale omstendigheter ville justeringen vært ansett som en liten grensejustering som kunne vært gjennomført relativt raskt og innen første halvår 2023. Kartverket anbefaler imidlertid ikrafttredelses tidspunkt 1. mars 2024.

Bakgrunnen for denne ikrafttredelsesdatoen er Kartverkets arbeid med å modernisere matrikkelen. Kartverket skal nå rulle ut Nasjonal inndelingsbase. Denne basen skal være framtidig primærkilde for administrative inndelinger i matrikkelen, og den blir derfor en viktig del av arbeidet med gjennomføringa av kommunestyre- og fylkestingsvalget høsten 2023. Fram til valget, vil funksjonalitet som er nødvendig for å sikre valg gjennomføringen måtte prioriteres høyt. Det går på bekostning av andre funksjonaliteter som dermed ikke kan leveres før etter at valget er gjennomført. Kartverket har derfor formidlet til Kommunal- og distriktsdepartementet at det ikke bør iverksettes nye grenseendringer i perioden fra 1. april 2023 til 1. mars 2024.

Statsforvalterens vurdering og konklusjon

Statsforvalteren har i denne saken lagt vekt på at justeringen av kommunegrensen ikke direkte berører innbyggere eller næringsaktører. Etter vår vurdering innebærer sakens omfang at en justering vil ha små konsekvenser for kommunene. Kommunene har ikke opplyst om at det foreligger kommunale planer eller andre forpliktelser som vil bli berørt ved en justering av grensen. Statsforvalteren kan ikke se at justeringen vil ha konsekvenser av stor betydning for Østre Toten selv om kommunen gir fra seg areal. Østre Toten bekrefter med sitt vedtak denne vurderingen.

Statsforvalteren har derfor lagt vekt på de momentene som gjør at initiativtakerne opplever at dagens kommunegrense er u hensiktsmessig. Statsforvalteren har lagt vekt på at grensejusteringer først og fremst bør være et redskap for å tilpasse kommunegrenser til eksisterende samhandlingsmønstre, innbyggenes bruk av kommunale tjenester og å gi en effektiv lokalforvaltning.

Statsforvalteren har lagt vekt på at det er de innbyggerne, ved idrettslaget, og grunneier som blir berørt av justeringen som står bak søknaden. Statsforvalteren støtter initiativtakerne i at dagens grense ikke fremstår som den mest hensiktsmessige grensen for idrettslaget eller grunneier ut fra dagens samhandlingsmønster og forvaltning av området.

Statsforvalteren mener at den foreslåtte grensejusteringen vil gi en mer hensiktsmessig grense for området. Ved den foreslått justeringen får grunneieren Toten historielag sine eiendommer samlet i en og samme kommune, og Ihle idrettslag vil ha få hele arealet som idrettslaget disponerer i samme kommune. Statsforvalteren støtter initiativtakernes syn om at forvaltningen av området vil forenkles ved den foreslåtte grensejusteringen.

Statsforvalteren har ikke sett behov for ytterligere høring av innbyggere i denne saken. Utredningen og foreløpig konklusjon ble sendt til kommunene for at de kunne behandle forslaget om å justere grensen og komme med eventuelle tilleggsopplysninger i saken. Begge kommuner har gjennom vedtak støttet konklusjonen om å justere kommunegrensen i tråd med forslaget fra initiativtakerne. Innlandet Fylkeskommune og Statens kartverk har fått vedtaket til uttalelse. Disse instansene støtter argumentene om at justeringen vil gi en mer hensiktsmessig kommunegrense.

Etter en samlet vurdering konkluderer Statsforvalteren med at grensejusteringen gjennomføres som foreslått.

Konsekvenser av vedtak

Ved grensejustering skal det gjennomføres et økonomisk oppgjør mellom kommunene, jf. inndelingsloven § 18 og øvrige regler i lovens kap. V. Kommunene avgjør om det er behov for et økonomisk oppgjør. Det er videre opp til kommunene å komme frem til en avtale om det økonomiske oppgjøret. Ved behov kan kommunene be Statsforvalteren om hjelp til å forhandle fram en avtale. Se også rundskriv til inndelingsloven.

Med hilsen

Anne Kathrine Fossum (e.f.)
kommunal- og samordningsdirektør

Marte Kari Huse
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

IHLE IDRETTSLAG	Postboks 49	2846	BØVERBRU
TOTEN HISTORIELAG	Sillongenvegen 230	2846	BØVERBRU
Innlandet fylkeskommune	Pb. 4404	2325	HAMAR
Kommunal- og distriktsdepartementet	Postboks 8112 Dep	0032	OSLO
Statens kartverk	Postboks 600 Sentrum	3507	HØNEFOSS

Mottakerliste:

Vestre Toten kommune	Postboks 84	2831	RAUFOSS
Østre Toten kommune	Postboks 24	2851	LENA